

מסורת הש"ס

[א] (מגילה ג, א, ב) נש ע"ש היט"ו א, (מסכתות קי"ב: פירוש גאס שורדים על ארץ ישראל שורדים שורדים אמרים ושורדים המשודדים ישראל עמין. עירן בעירן ג' ד' ד' (ד) נילקוט יחזקאל פר' שבת (ה) שבת קי"ג: ו, א) שבת קי"ג: ביק' ט"ז: ו, ו) וע"ש היעב (תוס') שבת קי"ג: תראה כי בגמרא ובפס"י דהתם שעינים גדולים נשקפו ונבשרו אחת וברין יצו (תלמוד, ט) (נב"ל ג' ט"ג, ט) (דע"ל ג' י)

גליון הש"ס

רש"י ד"ה גירא וכו' לאו ויבנמי תרה. ויבנמי פשת יתרו דעשה דתו: ממלאים לך חס עד ימות

הגהות הגר"א

[א] נבי שומר מה מליל י"ב לא אלה בוקר. כן נ"י רש"י: [ב] שם אמר רב. י"ב פסל: [ג] שם תגלת פלאסר. י"ב פלאסר פלאסר ויה סדקן פול תגלת פלאסר (מ"ג ט) תגלת פלאסר תגלת פלאסר (ד"ה"ה) שנתפסר סרוג אספרי (ויה"ה) א"י למה שנקם רש"י ב"ד"ה אספרי:

מוסף רש"י

דאינהו נביאי. שנתפסלו ליערלן בעלימות על מקום והוא לא נשתלה ליערלן כעוס נבואה (מגילה ג, ג). מאזי שבעת איבערות. דכמי קנאל אלה תראה גדולה נפלה עליהם ויכרו כהנכס (שם). מוזלייה. שר של כל חסד למעלה (שם). ליערלן. דילג (שם). בוזוי ובוזוי דבוזוי. שוללס אחר שוללס (חבורות קי"ב). תחת כבודו ולא כבודו ממש. כן ירו יוחנן בין לר"א גופן מרץ, אלא ל"י יוחנן משמע ליה תחת כבודו כמו תחת גרליו לטון תמתי, וכדורו הינו נבדוי, וה"ק תחת נבדיסה של חילומי של סנהריב יקר יקוד ולא נבדיסה נשפר, ור"א משמע ליה תחת לטון חליפין, כמו יעלס תחת הסור, משוס דר"א לא קרי למלטיה כמכובדו, לכך ע"כ כבודו הינו גופו, וה"ק כבודו ממש ישרק ותמתי ייה אפר ושפיה כיקוד א"ש (שבת קי"ג).

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

אינהו עדיפי מיניה וכו'. אידי דגררל צעלמא קמי הכא ומילמא צאפי נפשה היא וכדורו ספרים אינה כתובה: מ"ט איבעוט. דכתיב' אכל חרדה גדולה נפלה עליהם: נלשוף. ללוג: צמקוס הטנופת. דלא מני קרי: לימא הכי. לחס כלומר לך אלא העיזם והימני: מ"ס

צמניבת למרבה המשרה קמס לכך נסתס לומר נקמתו הדכרים שעלו צמחשבה ולא נעשה. ל"א שציקש הקצ"ה לסמוס לרותיהן של ישראל צצקש לעשותו משיח. ומורי רבי פירש לפי שנקתס פיו של חזקיה ולא אמר שירה: כל הנסיס הללו. שניצל מסנהריב ונתרפא מחליו: שר העולם. מלאך שכל העולם מסור צידו: שמענו כפי לדיק. שר העולם שאמר עשה צציונו של צדיק: רוי לי רוי לי. נסתרות שלי הן ואני יודע על מה מעכב: אמר נביא אוי לי ידע מסי. ידע משיח: עד דאסי צווי וצווי דבוזוי. עד שנתצחו שונאי ישראל כמה פעמים: שר הרוחות. שהנשמות פקדות אלו וייעו משא דומה כן אמר דומה אלי קורין הרוחות על עסקי שער עשו ואומר לי שומר מה מלילה הקצ"ה שהוא שומר לא אומר מן הגלות שהוא כלילה: שומר מה מליל מה דבר מתי קן הגאולה מליל זה: אסא צק. צממיה. ואית ספרים דלא כתיב צה וכוון. אמר להס השר כן אמר שומר הקצ"ה אסא צק גאולה תצא וגס לילה אלו ממתלה תהיה גלות הכרה. ל"א שיגאלו ויבנה מקדש שני ויחירו ויגלו גלות זה. ל"א וגס לילה לנשעים וכן מרגומו מוכיח אית אגר לדיקיא ואית פורענות להשיעיא: אס סצעיון. אס צצקשו להגאל: צעיו. צקשו רחמים: שוני. צמטובה ואתיו לגאולה: גנאי הוא. דבר מוגנה עשו: חודש דהס. שכל אסת ענמו ונתטייר: חדוין חדוין. קמנין קמנין שהיה מניר מאל על מפלת מלכריס: גיורא עד עשרה דני. הכי הוא משל צני אדס ומינהו יתרו * לאו עשירי הוא: פלא

צד. תורה אור

יוען אל גבור אפי עד שר שלום: שחוק ישראל. העוסקין צמורה כלקמן [ע"ג]: סגלס פלאסר. שס אחד הוא דכתיב צימי פקח כן רמליה [מ"ג טו] צא תגלת פלאסר מלך אשור: אסנפר. חד רבא חד ויקירא חד: כלפי מעלה. כלקמן שחירף ע"י מלאך: אל ארץ כארלכס. ולא אמר מוטבת מאלרכס: קא משקרי. שהרי אין ארץ מעולה הימנה ולכן לא אמר מוטבת מאלרכס: ליהכא אגליהו. סנהריב לעשרת השצטים דכתיב (מלכים ג יז) ויחנס צחלת ובצחבור נהר גחון וערי מדי הי נינהו אומן מקומות: אכל ישראל. כי אגליהו סנהריב ספרו צגנותה של א"י דכי מטו לוחומו מקוס ששמו שש אמרו שויא לארעין זאת הארץ שויא לארלנו וכשצלו למקוס ששמו עלמין אמרו כי עלמין זה המקוס הוא לירושלים שנקרלת צית עולמים: כשצלו למקוס ששמו שש מרי אמרו על חד מרין כלומר זה יפה פי שניס מקמומו. ועל שס כן נקראו כל אומן מקומות קי: ה"ג סחס כבודו ולא כבודו ממש. דכבודו ממש משמע צשו וגופו תחת כבודו משמע תחת הגוף והשכר כלומר כבודו שצתון הגוף והשכר אמר תחת כבודו ולא כבודו ממש נשמה שצתון הגוף אלא האי כבודו היינו צגדיו תחת צגדיסה נשכרו וכי הא דכתיב יוחנן וכו' דכל הגוף נשכר תחת הצגדים. ולא גרסי' תחת כבודו ולא תחת כבודו ממש דמשמע למקרא נפקא ליה דהאי תחת כבודו לא תחת כבודו ממש ומהיכא תיפוק ליה האי אכל השמא דדרשא צעלמא דרש ליה: סחס כבודו ממש. תחת גופו ממש שהגוף קייס ושמה נשכרפת: צעלמו. הוא עצמו ולא ע"י שליח לא היה צמיו כל כך ולכן הקצ"ה כמו כן נפרע ממנו צעלמו ולא נצדיש כל כך דליתו דומה מצדיש מן הגדול למצדיש מן הקטן: על

וכייעתו שלא אמרו שירה עד כיוצא בדבר אתה אומר ⁵ ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם תנא משום רבי פפיס גנאי הוא לחזקה ויששים ריבוא אומר ⁶ ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם תנא משום רבי פפיס גנאי הוא למשה על בשרו ושמואל אמר שנועשה חדודים חדודים כל בשרו אמר רב ⁷ [א] היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה חדי לא תבוה וארמאי קמיה ⁷ לכן ישלח הארון ⁷ צבאות בשושמנוי רזון מאזי שושמנוי רזון מאזי אמר הקב"ה יבא חזקיהו שיש לו שמונה שמות ויפרע מסנהריב שיש לו שמונה שמות חזקיהו דכתיב כי ילד יולד לנו ויהי המשרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום והאיכא חזקיהו שחוקו ה דבר אחר חזקיהו שחוק את ישראל לאביהם שבשמים סנהריב דכתיב ביה [א] [ב] תגלת פלאסר ¹⁰ פלאנסר ¹¹ שלמנאסר ¹² פול ¹³ סרגון (סרגין) ¹⁴ אסנפר רבא ויקרא והאיכא סנהריב שסיחתי ריב דבר אחר שפח וניחר דברים כלפי מעלה א"ר יוחנן מפני מה זכה אותו ורשע לקרותו אסנפר רבא ויקרא מפני שלא סיפר בגנותה של ארץ ישראל שנאמר ¹⁵ עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם רב ושמואל חד אמר מלך פקח היה וחד אמר מלך טיפש היה למאן דאמר מלך פקח היה אי אמינא ליה עדיפא מארעייכו אמרו קא משקרתי ומאן דאמר מלך טיפש היה אם כן מאי רבותיה להיכא אגלי להו מר זוטרא אמר לאפריקי ורבי חנינא אמר להרי סלוג אבל ישראל ספרו בגנותה של ארץ ישראל כי ממו שוש אמרי שויא כי ארעין כי ממו עלמין אמרו בעלמין כי ממו שוש תרי אמרי על חד תרין [קד] יקוד כיקוד אש א"ר יוחנן תחת כבודו ולא כבודו ממש ¹⁶ כי הא דרבי יוחנן קרי ליה למאני מכבודי ¹⁷ רבי אלעזר אמר תחת כבודו ממש כשריפת בני אהרן מה להלן ¹⁸ שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים תנא משמיה דרבי יהושע רבי קרחא פרעה שחירף בעצמו נפרע הקב"ה ממנו בעצמו סנהריב שחירף ע"י

1. למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להפין אתה ולטעודה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קצאת יי צבאות תעשה זאת.
2. מבנה הארץ זמרת שמענו צבי לצדיק אמר ר"י לי ר"י לי אוי לי בגדים קדוד ובגד ובגדים קדוד: ישעיהו כד טו 3. משא דומה אלי קרא משעיר שמר מה מלק"ה שמר מה מליל:
4. אמר שמר אתה בקר וגם לק"ה אם תבעיין בעיני שבו אתיו: ישעיהו כא יא 5. ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומידי פריעה אשר הציל את העם מתחת יד ימי כבודו: שמות יח יב 6. יתרו יתרו על כל היתובה אשר עשה לך לישראל אשר הצילו מיד מצרים: שמות יח ט 7. לכן ישלח הארון יי צבאות במשמיו רזון ותחת כבודו יקד יקד ביקוד אש: ישעיהו י טו 8. כי ילד יולד לנו נתן לנו ותהי המשרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעד שר שלום: ישעיהו ט ה 9. בימי פקח מלך ישראל בא תגלת פלאנסר מלך אשור ויחק את עיני ואת אבלי בית מעבדו ואת יתרו ואת קשר ואת חזור ואת הנלעך ואת הקליה כל ארץ נפתלי ויגלם אשוריה: מלכים ב טו כ 10. ויבא עליו תגלת פלאנסר מלך אשור ויצר לו ולא חוקו: דברי הימים ב כח כ 11. עליו עלה שלמנאסר מלך אשור ויהי לו וישע עבד הושב לו מנתח: מלכים ב יז ג 12. בא פול מלך אשור על הארץ ויתן מנתח לפול אלף כפר ספק להיות יקדי אתו להחזיק הממלכה בידו: מלכים ב טו יט 13. בשנת בא תרתן אשדודה שלח אתו סרגון מלך אשור וילחם באשדוד וילבדה: ישעיהו כ א 14. ושאר אמאי די הגלי אסנפר רבא ויחזקיהו ודחוב המו בקריה די שמרון ושאר עבר נהרה ובענת: ערא ד י 15. עד באי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם ארץ דין ויתירש ארץ לחס ויקרמים ארץ ית יצהר דובש יהוי ולא חזקיהו ואל תשמעו אל חזקיהו כי ישית אתכם לאמור יי צלילנה: מלכים ב יח לב